

forvahliljed

NIIDUD

Väldvalt metsade ja soodega kaetud Viidumäel on niitude osatähtsus pindalaliselt väga väike. Sellest hoolimata mitmekesistavad nad märgatavalt siinseid kasvukohatingimusi ja rikastavad elustikku nii tavaliste kui haruldaste liikidega. Kuivades karjamaakadastikes on aas-karukella kasvumaad, niidu- ja söödisevadel Eestis väga haruldase väikesöödise hiireherne leirikohad. Viidumäe niitudel ja puusniitudel elab palju erinevaid päevalililkeid, kevadsuvel laulab nende kohal nõmmelooke. Niisketel niitudel ja võsasitikes kasvab siberi võhmuuök, puusniitudel mitmed käpalsed, munuhulgas ka kõige suuremate õitega kohumaised orhhideeliigid kaunis kuldking ja valge tolmpea.

Mäepeen puusniit

SOOD

Sood võtavad enda alla umbes 10% looduskaitsealast ja nad pakuvad kas astangualuste allikate mõjupiirkonnas või astangust kõrgemas osas sulglohkudes. Soode rohukamääras domineerivad pruun sepsikas ja väiketarnad (raud-, ääris-, hiirss- ja vesihalgas tarn). Viidumäe sood ja soomesad on elupaigaks sookurele ja must-toonekurele, siinsetes madalaveelistes soolokudes elab haruldane apteegrikan.

ALLIKAD JA ALLIKASOOD

Astangu jalaniit piirab allikate vöö. Paiguti immitsesb lubjarkas allikavesi maapinnale läbi sanbla- ja turbakihi, mõnel pool avaneb aga suuremate allikatena, mida on siin loendatud üle 40. Astangu jalaniit lähivate rohkete allikate mõjul on välja kujunenud astangualused allikasood.

Viidumäe allikasood on eriti tuntud siinsetesse omapärasesse kasvukohadesse püsima jäänud harulduste pooldest. Nendest kuulsaim on kahtlemata saaremaa rohirohi (*Rhinanthus ostitensis*) – kogu maailmas vaid Lääne-Saaremaal esinev endemne taimeliik, mille leidis siit kohalike taimehuviline arst Bernhard Saarsoo 1933. aastal.

alpi võipätkas

VIIDUMÄE
looduskaitseala

